

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

26 iunie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte

Vladimir Timofti

Judecători

Anatolie Țurcan

Elena Cobzac

examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de către partea vătămată xxxx xxxx și reprezentantul legal al acesteia, Postica Ioana, de către inculpatul Caraiman Cătălin și de către avocatul Bîrcă Ludmila în numele inculpatului, prin care se solicită casarea seninetei Judecătoriei Ungheni, sediul Central din 26 octombrie 2018 și a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 ianuarie 2019, în cauza penală privindu-l pe

Caraiman Cătălin xxxx, născut la xx xx xxxx, originar și domiciliat în xxxx xxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 28.09.2018 – 26.10.2018;

Instanța de apel: 15.11.2018 – 15.01.2019;

Instanța de recurs: 29.03.2019– 26.06.2019.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Ungheni, sediul Central din 26 octombrie 2018, adoptată în conformitate cu art.364¹ Cod de procedură penală în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, Caraiman Cătălin a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.174 alin.(1) Cod penal la 2 ani 6 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

S-a dispus încasarea de la Caraiman Cătălin în beneficiul statului a cheltuielilor judiciare în mărime de 2 516 lei.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, a constatat că, Caraiman Cătălin, în noaptea spre 10.08.2018 cunoscând cu certitudine că xxxx a.n. xx xx xxxx, era în vârsta minoratului și nu a împlinit vârsta de 16 ani, urmărind scopul întreținerii raportului

sexual cu aceasta, în timp ce s-a întâlnit cu ultima în satul xxxx r-nul xxxx, a condus-o și a ademenit-o de a merge în locuința rudei sale Postică Ioana.

Ulterior, Caraiman Cătălin în vederea realizării scopului infracțional avut, după ce în locuința menționată a venit minora xxxx xxxx, prin expresii verbale și comportament, a convins-o la întreținerea unui raport sexual, după care acționând prin intenție directă, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările și admitând în mod conștient survenirea acestora, intenționat cu acordul minorei xxxx xxxx, a întreținut un raport sexual în formă normală.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către avocatul Snegur Anatolie în numele inculpatului, solicitând casarea sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatului să fie aplicată o pedeapsă non privativă de libertate cu aplicarea prevederilor art.90 Cod penal.

În argumentarea apelului a indicat că, inculpatul a recunoscut integral vina, urmări grave în cazul dat nu au survenit, circumstanțe agravante nu au fost stabilite, antecedentul penal este stins. Referirea instanței că inculpatul urmează a fi izolat de societate din motiv, că anterior a fost judecat, apărarea consideră că este ilegal și contrazice normelor art.art.61 și 75 Cod penal.

Apelantul a menționat că instanța nemotivat a luat în considerație caracteristica inculpatului, unde se indică că Caraiman Cătălin se caracterizează negativ din motiv că anterior a fost judecat, or antecedentul penal este stins.

De asemenea, consideră că la caz, trebuie de luat în considerație și poziția părții vătămate și reprezentantului legal, care au indicat că nu doresc sancționarea inculpatului. Prima instanță nejustificat n-a aplicat prevederile art.90 Cod penal față de inculpat.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 ianuarie 2019 a fost respins apelul declarat, ca nefondat, cu menținerea sentinței fără modificări.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a menționat că, prezenta cauză a fost judecată de către prima instanță, în temeiul art.364¹ Cod procedură penală, adică în baza probelor administrate la faza urmăririi penale, acceptate de către inculpat în corespundere cu alin.(3) a normei vizate, prin cererea depusă până la începerea cercetării judecătorești, potrivit căreia el a recunoscut în totalitate faptele incriminate.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei în privința inculpatului instanța a acordat deplină eficiență dispozițiilor art.art.61, 75, 76, 77 Cod penal, a ținut cont de scopul pedepsei penale de restabilire a echității sociale, de corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, de criteriile generale de individualizare a pedepsei penale, de personalitatea acestuia.

Instanța de apel a menționat că nu poate fi reținut ca temei de casare a sentinței primei instanțe, faptul că la materialele cauzei este prezentă caracteristica pozitivă a inculpatului, or, acesta anterior a fost condamnat, fiindu-i numită o pedeapsă în baza

art.90 Cod penal, însă ultimul a comis o altă infracțiune, circumstanțe din care rezultă că nu și-a făcut concluziile necesare, continuându-și comportamentul delincvent.

La fel, ținând cont de consecințele infracțiunii, de circumstanțele cauzei, de persoana inculpatului, instanța de apel a conchis că corect prima instanță a considerat că corectarea și reeducarea inculpatului este posibilă doar în condițiile izolării acestuia de societate, cu stabilirea unei pedepse sub formă de închisoare, în limitele stabilite conform prevederilor art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală.

În asemenea circumstanțe, instanță de apel a concluzionat că pedeapsa aplicată de prima instanță este una proporțională cu gravitatea infracțiunii săvârșite și va fi suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiune și va contribui la realizarea scopului de corectare a inculpatului, de prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât de către inculpat cât și de către alte persoane.

6. Nefiind de acord cu soluțiile pronunțate de instanțele ierarhic inferioare, au declarat recursuri ordinare:

6.1. Partea vătămată xxxx și reprezentantul legal al acesteia, Postica Ioana, făcând trimitere la prevederile art.427 alin.(1) pct.10) Cod de procedură penală, solicitând casarea hotărârilor instanțelor ierarhic inferioare, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatului Caraiman Cătălin să-i fie aplicată o pedeapsă cu suspendarea executării acesteia, prin prisma art.90 Cod penal.

6.2. Inculpatului Caraiman Cătălin, invocând temeiul pentru recurs prevăzut de art.427 alin.(1) pct. 10) Cod de procedură penală, solicitând casarea acestora, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să-i fie aplicată o pedeapsă mai blândă, cu suspendarea condiționată a executării ei pe termen de probațiune, considerând că instanțele de judecată eronat au individualizat pedeapsa contrar prevederilor legale.

În opinia recurentului, instanțele de judecată urmau să-i aplice o pedeapsă mai blândă, neprivativă de libertate, pe motiv că pe parcursul urmăririi penale și la examinarea cauzei a recunoscut vina și s-a căit sincer de cele comise, a solicitat examinarea cauzei în procedura prevăzută de art.364¹ Cod de procedură penală, fiind posibil și rațional de ai fi stabilit o pedeapsă mai blândă, cu suspendarea condiționată a executării ei pe termen de probațiune.

6.2. Avocatul Bîrcă Ludmila în numele inculpatului, invocând temeiurile pentru recurs prevăzute de art.427 alin.(1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, solicitând casarea parțială a hotărârilor instanțelor ierarhic inferioare.

În esență, în recursul declarat, apărătorul își exprimă dezacordul cu soluțiile instanțelor de fond doar din motivul neaplicării față de inculpat a prevederilor art.90 Cod penal – dispunerea suspendării condiționate a executării pedepsei aplicate acestuia prin sentință, fiind de acord cu starea de fapt constatată de instanțe și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului. În opinia recurentului, reieșind din conținutul art.90

Cod penal se poate de constatat că inculpatul cade sub incidența acestuia, întrunind toate condițiile impuse de lege.

Instanțele de fond nu au ținut seama că Caraiman Cătălin a recunoscut fapta și s-a căit sincer de cele comise, ceea ce denotă că în privința lui pot fi aplicate prevederile art.90 Cod penal.

7. În conformitate cu prevederile art.431 alin.(1) pct.1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință asupra recursurilor declarate de către partea vătămată xxxx și reprezentantul legal al acesteia, Postica Ioana, de către inculpatul Caraiman Cătălin și de către avocatul Bîrcă Ludmila în numele inculpatului, prin care solicită ca acestea să fie declarate inadmisibile, ca fiind vădit neîntemeiate.

7.1. Asupra recursului declarat de către Postica Ioana - reprezentant al părții vătămate minore xxxx și de partea vătămată minoră xxxx, a depus referință și avocatul Bîrcă Ludmila în numele inculpatului, care a solicitat admiterea recursului declarat de acestea.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor declarate, în baza materialelor din dosar, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestora, din următoarele considerente.

Referitor la recursul declarat de către Postica Ioana - reprezentant al părții vătămate minore xxxx și de partea vătămată minoră xxxx, Colegiul penal atestă că, potrivit art.420 alin.(4) Cod de procedură penală, nu pot fi atacate cu recurs sentințele în privința cărora persoanele indicate în art.401 Cod de procedură penală, nu au folosit calea apelului ori au retras apelul, dacă legea prevede această cale de atac.

Astfel, se constată că, prin sentința Judecătoriei Ungheni, sediul Central din 26 octombrie 2018, Caraiman Cătălin a fost condamnat în baza art.174 alin.(1) Cod penal, la 2 ani 6 luni închisoare.

Prin aceeași sentință a fost dispusă încasarea de la Caraiman Cătălin în beneficiul statului a cheltuielilor judiciare în mărime de 2 516 lei.

Nefiind de acord cu sentința pronunțată, împotriva acesteia a declarat apel avocatul Snegur Anatolie în numele inculpatului, care, prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 ianuarie 2019, a fost respins ca nefondat, fiind menținută sentința.

Respectiv, având în vedere prevederile art.420 alin.(4) Cod de procedură penală și faptul că Postica Ioana - reprezentantul părții vătămate minore xxxx cât și partea vătămată minoră xxxx nu au folosit calea ordinară de atac, necontestând cu apel sentința, acestea au pierdut dreptul de a ataca cu recurs decizia instanței de apel, prezumându-se că au fost de acord cu hotărârea primei instanțe, astfel că recursul părții vătămate este inadmisibil.

Cu referire la recursurile declarate de către inculpatul Caraiman Cătălin și de către avocatul Bîrcă Ludmila în numele acestuia, Colegiul penal menționează că raționamentele instanței privind inadmisibilitatea recursurilor declarate, se întemeiază, în drept, pe dispoziția art.432 alin.(2) pct. 4) Cod de procedură penală, potrivit căreia

instanța examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Totodată, se relevă că, potrivit dispoziției art.424 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art.427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate și argumentate corespunzător de către recurent.

Colegiul penal menționează că potrivit practicii judiciare constante, erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Din conținutul recursului ordinar declarat de inculpat se constată că acesta, face referire la temeiul de casare din art.427 alin.(1) pct. 10) Cod de procedură penală, solicitând să-i fie stabilită pedeapsa închisorii cu suspendarea condiționată a executării acesteia, iar avocatul Bîrcă Ludmila în numele acestuia invocă drept temeiuri pct.6) și 10) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, considerând decizia recurată ca neîntemeiată și ilegală, pledând în continuare pentru aplicarea în privința inculpatului a unei pedepse mai blânde, non-privative de libertate.

Instanța de recurs notează că criticele avansate în privința modalității de individualizare a pedepsei, precum și cele ce țin de executarea acesteia, se subscriu erorii de drept din pct.10) al alin.(1) din art.427 Cod de procedură penală, apărătorul inculpatului indicând greșit temeiul de drept al declarării recursului și pct.6) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală. Concomitent, analizând textul cererii de apel în paralel cu cel din recurs, instanța constată că apărătorul critică aceleași chestiuni de drept – neaplicarea art.90 Cod penal. Însă, raționamentul care poate condiționa aplicarea prevederilor art.90 Cod penal într-o cauză penală, întotdeauna are la origine persoana inculpatului și comportamentul acestuia până la săvârșirea infracțiunii, atitudinea și modul de manifestare a infractorului în fazele de urmărire penală și de judecare a cauzei față de infracțiune, cum vinovatul își apreciază fapta social periculoasă, conduita bună; stăruința depusă pentru a înlătura rezultatul infracțiunii sau pentru a repara paguba pricinuită, comportarea sinceră în cursul procesului și, pe de altă parte, executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice sau să înjosească demnitatea persoanei condamnate.

La fel, se specifică că aplicarea prevederilor art.90 Cod penal - suspendarea condiționată a executării pedepsei, nu reprezintă o categorie aparte de pedeapsă, ci o măsură oferită persoanei prin lege de a se corecta. În toate cazurile, este prerogativa instanței de judecată să aprecieze dacă scopul pedepsei poate fi atins fără executarea efectivă a acesteia. În formarea acestei convingeri, instanța de judecată urmează să țină cont de totalitatea condițiilor expres prevăzute de lege, ceea ce la caz anume în această

consecutivitate și s-a realizat.

Colegiul penal consideră că pedeapsa stabilită inculpatului pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.174 alin.(1) Cod penal, de 2 ani 6 luni închisoare, cu executarea acesteia în penitenciar de tip semiînchis, este echitabilă, proporțională și va contribui la atingerea scopului de corectare și reeducare a acestuia.

Instanța de recurs reține că, instanțele de fond au statuat asupra aplicării pedepsei închisorii în privința lui Caraiman Cătălin, la limita minimă specială prevăzută de sancțiunea art.174 alin.(1) Cod penal, coroborat cu art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, totodată ținând seama atât de circumstanțele atenuante, cât și de cele agravante.

Pe de altă parte, în cuprinsul deciziei instanței de apel au fost expuse deja raționamentele care au stat la baza respingerii solicitării părții apărării de a-i stabili inculpatului o pedeapsă cu suspendarea condiționată a acesteia. Așadar, din partea descriptivă a deciziei instanței de apel, se constată că instanța a dezbătut prin mai multe argumente criticele apelantului ce vizau pedeapsa aplicată inculpatului, circumstanțele atenuante sau agravante ce au influențat asupra operațiunii de individualizare a pedepsei, totodată decizia cuprinde și temeiurile de respingere a solicitării părții apărării privind stabilirea unei pedepsei neprivative de libertate.

Colegiul penal consideră că o atare modalitate de individualizare a pedepsei corespunde exigențelor legii penale, iar pedeapsa aplicată infractorului este echitabilă raportat la scopul urmărit de legislator în art.61 Cod penal, care îl va descuraja pe inculpat de a comite pe viitor alte fapte infracționale de același gen.

În acest punct de analiză, Colegiul consideră necesar de a face trimitere și la jurisprudența constantă a Curții Europene, prin care s-a statuat cu titlul de principiu că instanțele judecătorești trebuie să-și motiveze deciziile în temeiul art.6§1 al Convenției (*a se vedea în acest sens cauza Ruiz Torija vs. Spain, 9 decembrie 1994, §29*). Totuși, instanțele nu sunt obligate să ofere un răspuns detaliat la fiecare argument al părților, mai cu seamă dacă el este invocat în mod repetat, iar extinderea la care se aplică această obligație de a prezenta motive poate să varieze în dependență de caracterul deciziei și circumstanțele cauzei. Or, în opinia Curții, în cazul în care instanța supremă refuză să admită o cauză din motivul că nu sunt întrunite temeiurile legale pentru această cauză, o motivare foarte succintă poate satisface cerințele art.6 din Convenție. (*a se vedea în acest sens cauza Bachowski v. Polonia din 02.11.2010*).

Prin urmare, având în vedere considerentele menționate supra și raportând situația reținută în cauză la prevederile art.432 alin.(2) Cod de procedură penală, Colegiul penal conchide că, la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art.art.414-419 Cod de procedură penală, iar temeiurile invocate de către recurenți prevăzute la art.427 alin.(1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, nu și-au găsit confirmare la examinarea recursurilor.

Astfel de erori de drept în speța examinată nu s-au comis, prin urmare, hotărârea atacată este legală și întemeiată, iar recursurile urmează a fi declarate inadmisibile, ca

fiind vădit neîntemeiate.

9. În temeiul art.432 alin.(2) pct.1), 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 ianuarie 2019, în cauza penală în privința lui ***Caraiman Cătălin Oleg***, de către partea vătămată xxxx și reprezentantul legal al acesteia, Postica Ioana, deoarece nu îndeplinește cerințele de formă și de conținut prevăzute de art.430 Cod de procedură penală, iar cel declarat de către inculpatul Caraiman Cătălin și de către avocatul Bîrcă Ludmila în numele inculpatului, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia pronunțată integral la 25 iulie 2019.

Președinte

Vladimir Timofti

Judecători

Anatolie Țurcan

Elena Cobzac